

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/48/2021
Identifikačné číslo spisu: 7119212569
Dátum vydania rozhodnutia: 15.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7119212569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. Č., bývajúceho v Q., N. XX, Č. I., t. č. v Q., O. X, zastúpeného JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátom v Košiciach, Pollova 32, proti žalovaným 1/ Profesionálnej dražobnej spoločnosti, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Masarykova 21, IČO: 36 583 936, zastúpenej spoločnosťou HUSAR AND PARTNERS S.R.O., so sídlom v Košiciach, Vojenská 14, IČO: 53 519 141, v mene ktorej koná JUDr. Ivan Husár, konateľ a advokát, 2/ K. O., bývajúcej v Q., S. XX, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 40C/35/2019, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. júna 2020 sp. zn. 11Co/100/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 6. novembra 2019 č. k. 40C/35/2019-6 v spojení s opravným uznesením z 8. novembra 2019 č. k. 40C/35/2019-15 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva zo Zmluvy o pôžičke a zabezpečení záväzkov z 31. júla 2007 a dodatku č. 1 zo 7. apríla 2010 k označenej nehnuteľnosti (výrok I.), v prevyšujúcej časti návrh na neodkladné opatrenie zamietol (výrok II.) a žalobcovi uložil v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podať proti žalovaným 1/ a 2/ žalobu, ktorou sa bude domáhať voči žalovanej 1/ určenia, že žalovaná 1/ nemá právo vykonať výkon záložného práva predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe k označenej nehnuteľnosti a voči žalovanej 2/ určenia, že žalovaná 2/ nemá právo domáhať sa výkonu záložného práva zo Zmluvy o pôžičke a zabezpečení záväzkov z 31. júla 2007 a dodatku k Zmluve o pôžičke a zabezpečení záväzkov zo 7. apríla 2010 (výrok III.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že boli splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca osvedčil existenciu právneho vzťahu medzi stranami sporu, ktorý vyplýva zo Zmluvy o pôžičke a zabezpečení záväzkov z 31. júla 2007. Potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán vyvodzoval zo skutočnosti, že žalovaná 1/ listom z 11. júla 2019 oznámila žalobcovi začatie výkonu záložného práva z uvedenej zmluvy predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe a vyzvala žalobcu, aby umožnil vykonanie ohodnotenia predmetu dražby súdnym znalcom a jeho obhliadku. Zo žalobcom predložených listinných dôkazov mal preukázané, že žalované 1/ a 2/ začali výkon záložného práva k predmetu zálohu vo

vlastníctve žalovaného (správne malo byť uvedené „žalobcu“, pozn. dovolacieho súdu), a teda je dôvodné žalobcovi poskytnúť okamžitú ochranu uložením povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zdržať sa výkonu záložného práva.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej 2/ uznesením z 30. júna 2020 sp. zn. 11Co/100/2020 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie až na výrok, ktorým bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v prevyšujúcej časti zamietnutý tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti o uloženie povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zdržať sa výkonu záložného práva k špecifikovaným nehnuteľnostiam zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej 2/ 100 % trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou 1/ žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca dôvodnosť a trvanie nároku, pre ktorý žiadal o neodkladnú úpravu pomerov strán, hodnoverne neosvedčil. V súvislosti s argumentáciou žalobcu poznamenal, že po 13 rokoch, počas ktorých žalobca nevrátil odvolateľke požičané peniaze v značnej sume, je spravodlivé trvať na tom, aby výkonu záložného práva predišiel predovšetkým sám dlžník, uspokojením pohľadávky, ktorá z pohľadu jeho tvrdení nie je nijak sporná. Ak by aj žalobca nejaký nárok i hodnoverne osvedčil, poukazovaním na to, že záložný veriteľ pristúpil (opätovne po odpadnutí súdneho zákazu) k výkonu záložného práva, nevyhnutnosť neodkladnej úpravy pomerov v okolnostiach prípadu neosvedčil.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 420 písm. b/, c/, f/ a § 421 ods. 1 písm. a/, c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Podstatou dovolacej argumentácie dovolateľa bolo, že zmeňujúci výrok uznesenia odvolacieho súdu má formálne chyby a nedostatky, a preto považuje takýto postup a rozhodovanie odvolacieho súdu za predčasné, nezákonné a v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Poukázal na skutočnosť, že vo výroku I. uznesenia súdu prvej inštancie sú uvedené okrem údajov o katastrálnom území K. na LV č. XXXXX aj údaje o Obci Q. - T. R. a okres Q.S. S., pričom v prvom výroku uznesenia odvolacieho súdu tieto údaje absentujú. Výrok uznesenia odvolacieho súdu je teda neúplný, nejasný, zmätočný a nevykonateľný. Namietal, že odvolací súd zmenil výrok I. uznesenia súdu prvej inštancie spôsobom odporujúcim obsahu spisu ako aj samotnému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, čím bez dôkazov a bez návrhu zmenil - iba na základe obsahu spisu celý výrok jednak návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a aj výrok I. samotného uznesenia súdu prvej inštancie. Uvedené dovolateľ označil za možný príklad zaujatosti odvolacieho súdu a porušenia zásady rovnosti strán sporu i zásad uvedených v CSP. Argumentoval, že z obsahu odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, aký konkrétny odvolací dôvod bol uplatnený, a preto aj tento postup považuje za ďalší príklad možného porušenia jeho procesných práv. V kontexte uvedeného navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia.

4. Žalovaná 1/ navrhla dovolanie odmietnuť majúc za to, že nie je prípustné.

5. Žalovaná 2/ sa k dovolaniu nevyjadrila.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) žalobca zastúpený v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. V posudzovanom prípade dovolateľ uplatnil dovolacie dôvody podľa § 420 písm. b/, c/, f/ CSP a §

421 ods. 1 písm. a/, c/ CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Najvyšší súd už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/236/2016 (publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 19/2017) uviedol, že základným a spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 CSP, dovolací súd prednostne skúma, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti v dovolaní tvrdenej procesnej vady v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristúpi dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Z uvedeného je zrejmé, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k namietanej procesnej vade došlo alebo nie.

10. Najvyšší súd rovnako v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/157/2017 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 21/2018 uviedol, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého bola podaná nadväzujúca žaloba.

11. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP). Takisto v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/83/2017).

12. V danej veci však nejde ani o jeden z vymenovaných prípadov. Rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté dovolaním nie je rozhodnutím vo veci samej a ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Dovolateľ v dovolaní uviedol, že v predmetnej veci podal 3. augusta 2020 na súd prvej inštancie žalobu, konanie vo veci samej teda pokračuje a rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak nekonzumuje vec samu. Dovolanie preto v zmysle § 420 písm. b/, c/ a f/ CSP prípustné nie je.

13. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje zároveň z § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP, t. j. namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP je v zmysle § 421 ods. 2 CSP (ktorý je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP osobitným ustanovením, t. j. *lex specialis*) vylúčená aj v prípade, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (§ 357 písm. d/ CSP). Keďže odvolací súd rozhodoval o odvolaní proti uzneseniu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, prípustnosť dovolania je tak v danom prípade výslovne vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d/ CSP.

14. Z uvedených dôvodov dovolací súd podané dovolanie odmietol ako procesne neprípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

15. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd nerozhodoval, pretože konanie nie je doteraz skončené. Podľa § 262 ods. 1 CSP, ktoré sa v zmysle § 453 ods. 1 CSP primerane použije aj na dovolacie konanie, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozhodnutím, ktorým sa končí konanie na dovolacom súde sa rozumie len také rozhodnutie, ktorým sa končí konanie vo veci samej. Dovolací súd tak nerozhoduje o trovách dovolacieho konania v prípade, ak dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (a ak konanie nebolo už skôr skončené). O trovách dovolacieho

konania preto rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí o uplatnenom nároku.

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.